

poslovni edukator

časopis za osnovne i srednje škole, predškolske ustanove i druge javne ustanove

Ponosno
predstavljamo
novi brend

TimeToTrust22

Vaše povjerenje,
naša misija!

TimeToTrust22

ISSN 1846-3916

PRETPLATITE SE

na časopis „Poslovni edukator“ za 2026. godinu

**PLANER
NA POKLON
UZ SVAKU
PRETPLATU**

KOVAČIĆ
KONZALTING

Ako trebate pouzdan časopis i besplatne neograničene telefonske konzultacije i pisane odgovore, pretplatite se na tiskano izdanje časopisa „Poslovni edukator“ u izdanju Kovačić konzaltinga za 2026. godinu.

PRETPLATOM OSTVARUJETE:

- **5 brojeva časopisa u tiskanom izdanju** s praktičnom obradom aktualnih tema
- minimalno **30 brojeva online AKTUALNOSTI**, kao dodatak časopisu
- **neograničene besplatne telefonske i pisane konzultacije** od strane iskusnih savjetnika (svi su autori u časopisu) svakog dana u tjednu
- neograničen broj pisanih odgovora
- poslovne obavijesti putem Kovačić konzalting *e-mail* servisa
- **brzo informiranje** o aktualnostima **putem newslettera Aktualno**
- popuste za naše webinare, seminare i izdane knjige.

Cijena godišnje pretplate na časopis „Poslovni edukator“ za 2026., sa svim navedenim dodatnim uslugama, uz tiskano (5 brojeva) i online izdanje (minimalno 30 brojeva) te brojnim newsletterima Aktualno iznosi godišnje **250,00 eura (u cijenu nije uključen PDV) (282,50 eura uključen PDV)**.

Mole se pretplatnici da izvrše narudžbu i obavezno navedu broj narudžbenice. Iako se pretplatnički odnos za stare pretplatnike iz 2025. god. nastavlja u sljedećoj 2026. god., osim ako nisu otkazali pretplatu za 2026. god. do 31.12.2025. god. na: [kovacic.konzalting@gmail.com](mailto:kovacik.konzalting@gmail.com). Molimo Vas da izvršite narudžbu zbog ispostavljanja računa na kojemu je potrebno napisati broj Vaše narudžbenice.

Uz pretplatu na časopis u tiskanom i digitalnom obliku, nudimo i online dodatak „Aktualnosti“ koji izlazi svaki mjesec.

Svi pretplatnici dobivaju na poklon Planer TimeToTrust22 i kemijsku olovku našeg brenda, a svi novi pretplatnici koji se odluče za pretplatu dobivaju i knjigu Računski plan.

KOVAČIĆ
KONZALTING

IMPRESSUM:

POSLOVNI EDUKATOR,
Broj 4 / rujan 2025.
UDK, ISSN 1846-3916

Nakladnik:

Kovačić konzalting d.o.o.
Ivana Gundulića 3, 21220 Trogir
Tel./fax. 021/208-976
OIB: 79608058419
e-mail: kovacic.konzalting@gmail.com
IBAN: HR6623400091110841586

Za nakladnika:
Ela Kovačić**Glavna i odgovorna urednica:**
Ela Kovačić**Urednici savjetnici:**
Rajka Domin i Ivan Štefančić**Direktorica Kovačić konzalting d.o.o.:**
Ela Kovačić**Dizajn časopisa:**
Artworkks, vl. Kristijan Kuliš
i Ela Kovačić**Lektorica:**
Daniela Radan**Kontakt osoba za savjetovanje**
posredstvom elektroničke pošte:
Ela Kovačić - za pretplatnike
Dunja Jakaša - za članove UTIRUŠ-a**Kontakt:**
kovacic.konzalting@gmail.com
Tel.: 021/208 976 - za pretplatnike
Tel.: 021/221 276 - za članove UTIRUŠ-a**Suradnici i autori:**
Ela Kovačić, Ana Tuškan,
Darko Milković, Iris Gović Penić,
Ružica Vukobratović, Alan Vajda,
Mirjana Mahović Komljenović,
Marija Zuber, Ivan Štefančić,
Tomislava Ečić Svirać,
Vedran Kovačić...**Tisak:**
Jafra print, Solin**Cijena:**
226,00 eura (uključen PDV)

Tekstovi objavljeni u časopisu "Poslovni
edukator" izražavaju mišljenje autora
i ne moraju se isključivo podudarati
s mišljenjem uredništva.

SADRŽAJ**Uvodna riječ:**

Kovačić Konzalting predstavlja novi brend:
"TimeToTrust22" – Vrijeme je za vjerovanje u sebe! - **Ela Kovačić** 4
Slavimo 20 godina kontinuiranog razvoja - **Ela Kovačić** 6

Aktualno:

Dodatan rad potrebno je dodatno vrednovati - **Ana Tuškan** 7
Vjerovali ili ne – Hrvatska stvarnost! Gdje je nestalo poštovanje?
Kad znanje u Hrvatskoj ne vrijedi ni za preživljavanje - **Ela Kovačić** 10

Pravo:

Ostvarivanje prava kod otkaza ugovora o radu - **Darko Milković** 12
Zaštita od seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na temelju
spola u sudskim sporovima sve aktualnija pravna tema
- **Iris Gović Penić** 24
Novi Zakon o mirovinskom osiguranju - **Ružica Vukobratović** 31
Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- **Ružica Vukobratović** 34
Promjene koje donosi Zakon o izmjenama i dopuni Zakona
o predškolskom odgoju i obrazovanju - **Alan Vajda** 37

Računovodstvo:

Obračun i isplata naknade za bolovanje na teret HZZO-a
od 1. kolovoza 2025. godine - **Marija Zuber** 42
Otpremnina za odlazak u mirovinu u sustavu školstva - **Marija Zuber** 53
Nadograđeni sustav elektroničkih usluga Porezne uprave
- **Mirjana Mahović Komljenović** 58

Računovodstveni kutak (s dozom ironije):

Računovođa hoće ići na more - **Ivan Štefančić** 69

Odgoj i obrazovanje:

Zajedno s tehnologijom: Kako umjetna inteligencija može osnažiti odrasle
u učenju - **Tomislava Ečić Svirać** 71

Zdravlje:

PREDNOSTI I NEDOSTACI ANTIBIOTIKA:
Kada su neophodni, a kada ih treba izbjegavati? - **Vedran Kovačić** 72
PROBIOTIK: Zašto je dobro piti probiotike? - **Vedran Kovačić** 74

Dobro je znati:

Istaknite se i iskočite iz gomile - **Ela Kovačić** 76
NOVA TUMAČENJA OD 1. SRPNJA 2025. Zajedničkog Povjerenstva za
tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora za zaposlenike u javnim službama
- **Ružica Vukobratović** 77

Pitali ste, odgovaramo:

Predstavnik radnika u školskom odboru / Odluka o neizboru ravnatelja /
Zapošljavanje vjeroučitelja / Pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmor /
Upis novog ravnatelja u sudski registar / Dužnosti administratora e-Matice /
Korištenje godišnjeg odmora nakon roditeljskog dopusta - **Ružica Vukobratović** 81

Iz rada udruge 87

Iz rada Kovačić konzaltinga 89

Ela Kovačić
dipl. iur.

Kovačić Konzalting predstavlja novi brend: “TimeToTrust22” – Vrijeme je za vjerovanje u sebe!

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Eli Kovačić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

S ponosom predstavljamo “TimeToTrust22”, novi brend Kovačić konzaltinga, koji nosi snažnu poruku i poziv na akciju za sve koji žele vjerovati u sebe.

Stvoren iz želje za unutarnjim mirom, samopouzdanjem i osobnim rastom, ovaj vas brend podsjeća da je vrijeme da prestanete sumnjati i počnete vjerovati u svoj put.

“TimeToTrust22” je hrvatski brend iza kojeg **stoji mlada djevojka** koja je uvijek vjerovala u svoje vrijeme. Vrijednosti koje su utemeljene u brendu pretočene su u svaki detalj: **snaga, autentičnost, jasnoća, sloboda, vjera, luksuz i ravnoteža.**

Namijenjen je svima koji osjećaju da u njima postoji nešto veće, ali traže prostor, jasnoću i podršku da to i ostvare. Stvoren je za sve koji se boje, ali ipak kreću. Kreću u nove pobjede kako osobne tako i poslovne prirode.

Ime “Time To Trust” znači “vrijeme za vjerovanje” – u sebe, u svoj put i u to da sve dolazi kad treba. To je poruka da prestanete sumnjati i počnete vjerovati.

Inspiriran brojem 22, simbolom da ste na pravom putu, brend “TimeToTrust22” je spoj vjere u sebe i poruke da idete točno tamo kamo trebate, bez obzira na sve prepreke. Ovdje ne tražimo savršenstvo, već vas podsjećamo da već jeste dovoljno savršeni.

PRVI PROIZVOD: TimeToTrust22 PLANER – VAŠ PUTOKAZ DO CILJEVA

S ponosom predstavljamo i prvi proizvod iz naše ponude – **TimeToTrust22 - planer**. On nije običan planer, već sredstvo stvoreno da se prilagodi vašim individualnim potrebama i tempu.

Što ga čini posebnim?

- **Jednostavnost:** Bez suvišnih rubrika i kompliciranih struktura. Fokusiran je na ono što vam je zaista potrebno.
- **Prilagodljivost:** Nema datuma, što znači da ga možete početi koristiti bilo kada, bez pritiska. *Početak je kad vi odredite da je početak bez obzira radi li se o početku nove školske godine ili nove kalendarske godine.* U svakom slučaju radi se o novom početku.
- **Funkcionalnost:** Svaka je stranica osmišljena kako bi vam pomogla u planiranju, postavljanju ciljeva i osobnom razvoju.

Posebna ponuda za pretplatnike časopisa “Poslovni edukator” za 2026. godinu!

Obnovite svoju pretplatu na časopis “Poslovni edukator” za 2026. godinu i iskoristite posebne pogodnosti. Godišnja pretplata iznosi 250,00 eura (bez PDV 13%), odnosno 282,50 eura (uključen PDV).

Zbog kontinuiranog ulaganja u kvalitetu sadržaja i proširenje naših usluga, kao i zbog rasta troškova tiskanja, prisiljeni smo prilagoditi cijenu pretplate. Važno nam je naglasiti da je viša cijena odraz veće vrijednosti koju dobivate.

Pretplatom na naš časopis ne kupujete samo proizvod, već ulažete u svoj profesionalni rast i razvoj.

Naša predanost kvaliteti vidljiva je u prošlogodišnjoj produkciji od 5 tiskanih i 35 online izdanja, što znači da ste dobili ukupno 40 izdanja. I ove godine cilj nam je održati, ako ne i nadmašiti tu razinu.

S obzirom na dosadašnji uspjeh, radujemo se novoj godini. **Kako bismo vas nagradili za vaše povjerenje, uz pretplatu na naš časopis, ove godine na poklon dobivate ekskluzivni TimeToTrust22 planer našeg novog brenda.**

Ana Tuškan*
mag. iur., univ. spec.
admin. publ.

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Ani Tuškan na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

Dodatan rad potrebno je dodatno vrednovati

1. PREOPTEREĆENOST

O preopterećenosti nenastavnog osoblja već je mnogo puta bilo riječi, no konkretna rješenja po pitanju dodatnih zapošljavanja, zadržavanja odnosno motiviranja postojećeg kadra i rasterećenja još uvijek izostaju.

2. ZABRANA ZAPOŠLJAVANJA I MANJI INTERES ZA RAD NA ADMINISTRATIVNIM RADNIM MJESTIMA

Osim zabrane zapošljavanja, **novi problem postaje sve manji interes za rad na radnim mjestima tajnika, računovođa i referenata u školskim ustanovama** te sve veći opseg radnih obveza, a što dovodi do nemogućnosti potpunog izvršavanja radnih zadataka, mentalne i fizičke iscrpljenosti odnosno do izgaranja na radnom mjestu.

3. KAKO RIJEŠITI PROBLEM?

Kako bi se problem riješio potreban je sveobuhvatan pristup kroz izmjene zastarjelih propisa, ugovaranja dodatnih prava, radnog rasterećenja zapošljavanjem i stvaranjem poticajnijeg okruženja, primjerice kroz mogućnost napredovanja.

Procijenjena potreba zapošljavanja operativnog djelatnika za sigurnost pokazala je da se pravilnici itekako brzo mogu izmijeniti odnosno dopuniti, a mjesta za poboljšanje nelogičnih i zastarjelih pravilnika itekako ima.

Dva pravilnika o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima u školskim ustanovama imaju mnoge nelogičnosti te je potrebno žurno redefinirati mnoga tamo navedena rješenja. **Postavlja se i pitanje zašto je propisano da srednjoškolska ustanova ima tajnika i voditelja računovodstva u punom radnom vremenu, dok pra-**

vilnik za osnovne škole samo propisuje da osnovna škola ima tajnika i voditelja računovodstva.

Osim što bi svaka školska ustanova trebala, kao mogućnost, imati tajništvo, a ne samo tajnika, još je manje logično da u osnovnim školama nije propisano da se tajnik zapošljava na puno radno vrijeme, iako su mu u opisu poslova i dodatne obveze koje proizlaze iz programa, projekata i aktivnosti koji se financiraju iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave kojih ima sve više te itekako prelaze obveze suradnje i dostave podataka.

Jasno je da **postoje škole s manje učenika** no to bi se pitanje trebalo rješavati paralelo i ukoliko će se pitanje zapošljavanja revidirati (a moralo bi se) **nije važno samo pitanje broja učenika** jer, primjerice, osnovne škole s manje od 800 učenika uopće nemaju pravo na referenta i to je jedan jedini kriterij.

Također, **u pravilniku koji se primjenjuje na srednjoškolsku ustanovu propisano je** pod kojim se uvjetima može zaposliti referent na pola radnog vremena (tamo su još uvijek navedeni kao administrativni odnosno računovodstveni radnici), dok se u pravilniku koji se primjenjuje na osnovne škole samo propisuje kada se može zaposliti referent na puno radno vrijeme. Također, **u pravilniku za srednjoškolsku ustanovu navedeno je da tek ukoliko, prema utvrđenim kriterijima, ona ne zapošljava referenta, tada voditelj računovodstva odnosno tajnik obavlja dodatne poslove koje bi inače obavljao referent, dok se u pravilniku koji se primjenjuje na osnovne škole, samo navodi da ako škola nema referenta njihove poslove obavlja tajnik odnosno voditelja računovodstva.**

Tako se u praksi događa da škole nemaju referente iako itekako ispunjavaju uvjete i imaju potrebu za njihovim zapošljavanjem pa je doista nelogično i nepravedno propisano da ako ih nemaju, svejedno moraju raditi i poslove referenata bez da se to dodat-

Ela Kovačić
dipl. iur.

Vjerovali ili ne – Hrvatska stvarnost! Gdje je nestalo poštovanje? Kad znanje u Hrvatskoj ne vrijedi ni za preživljavanje.

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Eli Kovačić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

Autorica teksta pruža kritički osvrt na nekoliko društvenih i ekonomskih problema u Hrvatskoj, fokusirajući se na nedostatak poštovanja prema znanju, intelektualnom radu i visokokvalificiranim stručnjacima.

Glavne točke analize su: omalovažavanje znanja gdje autorica ističe kako profesori i učitelji moraju raditi slabo plaćene sezonske poslove kako bi preživjeli, što šalje poruku mladima da se obrazovanje ne isplati; **birokratski apsurd** gdje autorica navodi primjer fizioterapeuta koji ne mogu dobiti posao i licencu zbog birokratskih prepreka, što stvara začarani krug i tjera ih iz struke; **ograničavanje profesionalne slobode** gdje autorica kritizira ograničavanje prava liječnika da rade privatno uz posao u javnom sektoru, dok drugi stručnjaci nemaju takva ograničenja. To se smatra neopravdanim i ignoriranjem slobode rada u kapitalističkom društvu.

Tekst zaključuje pozivom na promjene, naglašavajući da se vrijednost znanja mora prepoznati i podržati kroz bolje plaće i uvjete rada kako bi se spriječio odlazak stručnjaka iz zemlje.

2. OSVRT NA VRIJEDNOST ZNANJA U HRVATSKOJ I ČESTA POJAVA KAD INTELEKTUALAC MORA KONOBARITI ILI ČISTITI APARTMANE

U jeku ljetnih mjeseci, dok se mediji bave odmorom, svjedočimo mnogim alarmantnim pojavama: profesorima, učiteljima i odgojiteljima koji ljetne mjesece provode konobareći ili čišćenjem apartmana. Iako se ovakva situacija često promatra s pozitivne strane, kao primjer radišnosti, ona krije dublji problem – nedostatak poštovanja prema znanju i intelektualnom radu u našem društvu.

3. OMALOVAŽAVANJE INTELEKTUALNOG RADA

Kad djeca i mladi vide svog profesora matematike ili povijesti kako im posluhuje piće, to u njihovim očima stvara iskrivljenu sliku o vrijednosti obrazovanja. Poruka je jasna i poražavajuća: "Možeš godinama studirati i stjecati diplome, ali na kraju tvoja plaća neće biti dovoljna za dostojanstven život." Ovakva situacija omalovažava rad učitelja kao uzora, čija je misija, osim prenošenja znanja, i inspiriranje mladih da uče i grade bolju budućnost.

Dodatni rad za prosvjetne djelatnike često nije prilika za napredak ili ulaganje u stručnu literaturu, već nužnost – egzistencijalna borba za pokrivanje osnovnih životnih troškova.

4. SUSTAVNI APSURDI: "VJEROVALI ILI NE"

Osim problema s plaćama prosvjetnih djelatnika, Hrvatska je puna primjera koji pokazuju kako društvo ne cijeni dovoljno visokoobrazovane kadrove.

5. ZAČARANI KRUG FIZIOTERAPEUTA

Postoji li država na svijetu u kojoj se fizioterapeuti ne mogu zaposliti iako su visokoobrazovani?

U Hrvatskoj, bez prakse nema licence, bez licence nema posla, bez posla nema stručnog ispita, a bez stručnog ispita većina je mladih visokoobrazovanih fizioterapeuta. Ovaj birokratski labirint stvara paradoks i frustraciju kod mladih stručnjaka, tjerajući ih u začarani krug iz kojeg teško izlaze.

Država i dalje ništa ne poduzima kako bi se navedeni problem riješio. **Tko su nesposobni ljudi na položaju koji stopiraju generacije visokoobrazovane mladosti?**

Darko Milković*
mag. iur.

Ostvarivanje prava kod otkaza ugovora o radu

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

1. UVOD

Otkaz ugovora o radu je jedan od načina prestanka ugovora o radu koji u praksi izaziva najviše pažnje ali i prijepora između ugovornim stranama. To stoga što, za razliku od ostalih načina prestanka ugovora o radu koji prestaju po sili zakona ili sporazumom strana, otkaz predstavlja jednostrani postupak jedne strane za prestankom ugovora o radu za koji prestanak druga strana nije suglasna. Pri tome se njena suglasnost niti ne traži već je potrebno ispuniti druge, zakonom propisane uvjete.

U ovom smo radu prikazali na koji način radnik treba postupiti ako smatra da mu je poslodavac nezakonito otkazao ugovor o radu.

Budući da ostvarivanje prava radnika ovisi o vrsti otkaza ugovora o radu u ovom smo radu osvrnuli na postupanje ostvarivanja prava kod svakog pojedinog otkaza.

Premda je u ovom radu obrađena tema ostvarivanje prava radnika kod otkaza, smatramo ovo korisnim i za poslodavce jer oni istovremeno mogu iščitati na koji način postupiti kod otkazivanja ugovora o radu, kako obrazložiti svaki od pojedinih otkaza te što moraju dokazati u sudskom postupku.

2. OPĆENITO O OSTVARIVANJU PRAVA IZ RADNOG ODNOSA

2.1. Ostvarivanje prava iz radnog odnosa pred poslodavcem

Čl. 133. Zakon o radu¹ propisan je poseban postupak koji prethodi sudskoj zaštiti prava iz radnog odnosa na način da radnik koji smatra da mu je poslodavac povrijedio neko pravo iz radnog odnosa može, odnosno mora da bi njegova tužba u radnom sporu bila dopuštena, **u roku od 15 dana od dostave odluke** kojom je povrijeđeno njegovo pravo, odnosno od saznanja za povredu prava, zahtijevati od poslodavca ostvarenje toga prava.²

Ako poslodavac u roku od 15 dana od dostave zahtjeva radnika ne udovolji tom zahtjevu, radnik treba u daljnjem roku od 15 dana zahtijevati zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom.³

Ako radnik nije podnio zahtjev za zaštitu prava u roku od 15 dana, odnosno ako ga je podnio protekom tog roka, neće imati pravo na sudsku zaštitu.

Međutim, u slučaju da poslodavac u povodu zakašnjelog radnikova zahtjeva za zaštitu prava ipak donese odluku, ima pravo u roku od 15 dana od dana primitka te odluke pred nadležnim sudom tražiti ostvarivanje svojih prava. **Radi se o odluci poslodavca kojom se odgovara za prigovore radnika iz zahtjeva za zaštitu prava.**

* Darko Milković, sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske

¹ Zakon o radu („Narodne novine“, broj: 93/14., 127/17., 98/19., 151/22., 46/23., 64/23.; dalje u tekstu: ZR)

² Zahtjev za zaštitu povrijeđenog prava ne mora podnositi radnik koji traži (samo) naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa, a ne primjenjuju se i na radnike koji prema ZR-u traže zaštitu dostojanstva ove odredbe o sudskoj zaštiti prava iz radnog odnosa (članak 133. stavak 5. ZR-a). To je isključivanje radnika koji traže zaštitu dostojanstva prema ZR-u logično s obzirom na to da je odredbom koja uređuje postupak zaštite dostojanstva samostalan i potpuno drugačiji put traženja pravne zaštite, a taj put sam po sebi isključuje postupanje po (općim) odredbama o zaštiti prava iz radnog odnosa.

³ Napominjemo da ZR ne sadrži odredbe o računanju rokova pa stoga, budući da je člankom 6. ZR-a propisana supsidijarna primjena općih propisa obveznog prava na pitanja koja nisu uređena ZR-om ili drugim zakonom, na računanje rokova treba primijeniti odredbe Zakona o obveznim odnosima o računanju rokova. Člankom 300. stavkom 1. ZOO-a propisano je da rok određen u danima počinje teći prvog dana poslije događaja od kojega se rok računa, a završava istekom posljednjeg dana roka. To znači da će se rok od 15 dana radniku računati od prvog sljedećeg dana nakon što mu je uručena odluka o otkazu (ili neka druga odluka kojom mu je povrijeđeno neko pravo iz radnog odnosa) i da taj rok završava protekom 15. dana. Ako posljednji dan roka pada u dan kad je zakonom određeno da se ne radi, kao posljednji dan roka računa se sljedeći radni dan (članak 300. stavak 3. ZOO-a). Dakle, ako 15. dan za podnošenje zahtjeva za zaštitu prava pada u dan kad poslodavac prema Zakonu o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u RH („Narodne novine“, broj: 110/19), radnik može podnijeti zahtjev sljedeći radni dan.

mr. sc.
Iris Gović Penić*

Zaštita od seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na temelju spola u sudskim sporovima sve aktualnija pravna tema

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Iris Gović Penić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

U sudskoj praksi sve češće se mogu pronaći odluke u kojima, u pravilu žene, traže zaštitu od seksualnog uznemiravanja ili uznemiravanja na temelju spola.

No, zanimljivo je da se posljednjih godina ti sporovi sve češće ispituju i pred Europskim sudom za ljudska prava (dalje ESLJP ili Sud) temeljem primjene Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02. i 1/06., dalje Konvencija).

Nekoliko je takvih predmeta ispitano pred ESLJP-om u svjetlu ljudskih prava i temeljnih sloboda koji su privukli širu pažnju. Riječ je o predmetima Špadijer protiv Crne Gore te C. protiv Rumunjske.

I u hrvatskoj sudskoj praksi postoji sve više takvih sudskih sporova koji završavaju u korist radnica.

Neki od značajnijih takvih predmeta ukratko će biti izloženi u ovom radu.

2. NANOŠENJE TJELESNE OZLJEDE I PSIHIČKE TRAUME RADNICI KAO ESKALACIJA DUGOTRAJNIH SUKOBIA UNUTAR RADNE SREDINE - ŽUPANIJSKI SUD U VELIKOJ GORICI, GŽ R-77/2024 OD 11. SRPNJA 2024.

Tužiteljica je tijekom 2007. i 2008., nakon premještanja na drugo radno mjesto, poslove svog radnog mjesta obnašala na način da je pokazivala nezainteresiranost, nekolegijalnost, nekorektnost, a prema klijentima nepoštovanje te je remetila rad i narušavala ugled poslodavca.

Tijekom 2009. izdano joj je upozorenje na kršenje obveza iz radnog odnosa zbog narušavanja međuljudskih odnosa u radnom okruženju.

Jedan od kolega, koji je i inače konstantno više godina zlostavljao tužiteljicu, nakon verbalnog sukoba sa tužiteljicom 2011. tužiteljicu je snažno uhvatio za nadlakticu, gurao ju je i pritisnuo iznad prsiju. Nakon toga joj je na glavu navukao jutenu vreću koju je tužiteljica s velikim naporom skinula.

Tužiteljica je zbog hvatanja za nadlakticu zadobila nagnječenje s krvnim podljevom te je kolega pravomoćno osuđen za kazneno djelo nanošenja tjelesne ozljede.

Kako je tužiteljica uz veliki napor skinula jutenu vreću s glave te je to trajalo dugo, pretrpjela je veliki strah za svoj život jer je mislila da će se ugušiti.

Zbog ovog događaja tužiteljica se i psihijatrijski liječila. Sud je tužiteljici za mobing i ozljedu na radu koju je pretrpjela fizičkim napadom kolege na nju dosudio oko 10.000,00 eura.

3. NEPODUZIMANJE MJERA ZA ZAŠTITU RADNIH PRAVA RADNICE NAKON OKONČANJA LJUBAVNIČKE VEZE S NJOJ NADREĐENOM OSOBOM - ŽUPANIJSKI SUD U SPLITU, GŽ R-1130/2022 OD 24. VELJAČE 2023.

Tužiteljica od 2006. bila referent, a M.R. voditelj i njen nadređeni. Njihov poslovni odnos postao je i privatni, koji se temeljio (i) na dogovoru da će M.R. tužiteljici pomoći da napreduje.

M.R. je tužiteljici posvećivao posebnu pažnju u vidu brige kada nije došla na posao, vodio ju je na službena putovanja, posuđivao novac i slično.

Tužiteljica i M.R. su više puta išli na službena putovanja iako za ista nije bilo službenog naloga za tužiteljicu.

Na natječaju za radno mjesto suradnik izabran je T.S.R., dok tužiteljica nije izabrana, a odluku o tome je donosila komisija čiju član nije bio M.R.

* Sutkinja Županijskog suda u Zagrebu, sutkinja Odjela za praćenje sudske prakse Suda Europske unije, Europskog suda za ljudska prava u građanskim predmetima.

**Ružica
Vukobratović**
dipl. iur.

**IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?**
Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju

PRAVO

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju objavljen je 30. lipnja 2025. godine u Narodnim novinama, broj 96/25., a na snagu je stupio 1. srpnja 2025. godine. Pojedine odredbe ovog Zakona stupaju na snagu 1. siječnja 2026. godine. U nastavku pročitajte o najvažnijim novinama koje donosi.

1. UVOD

Novi Zakon o mirovinskom osiguranju (u nastavku teksta: Zakon) donesen je zbog sljedećih razloga:

- Izmjene formule usklađivanja mirovina s povoljnijim omjerom 85:15 umjesto 70:30, radi osiguranja primjerenije usklađenosti mirovina s rastom plaća i potrošačkih cijena.
- Povećanja dodanog staža za svako rođeno/posvojeno dijete sa šest na 12 mjeseci.
- Uvođenja godišnjeg dodatka na mirovinu svim umirovljenicima.
- Povećanja najniže mirovine za 3% i invalidskih mirovina za 10%.
- Poticanja duljeg ostanka na radu redefiniranjem polaznog faktora (tzv. bonifikacije) od 0,45% za svaki mjesec kasnijeg umirovljenja nakon propisane starosne dobi, pri čemu se ukida uvjet navršenih 35 godina mirovinskog staža, kao i ograničenje od najviše pet godina. Bonifikacija se veže isključivo uz starosnu dob.
- Ukidanja smanjenja (tzv. penalizacije) korisnicima prijevremene starosne mirovine s navršenih 70 godina života.
- Omogućavanja rada korisnicima invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti na manje od 3,5 sata dnevno bez obustave mirovine.
- Ukidanja obveznog kontrolnog pregleda korisnicima invalidske mirovine.
- Omogućavanja rada obrtnicima i osobama koje obavljaju samostalnu profesionalnu

djelatnost s navršenih 65 godina života, bez prestanka obavljanja obrta ili profesionalne djelatnosti, uz isplatu 50% mirovine.

- Omogućavanja korisnicima starosne mirovine, prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i obiteljske mirovine s navršenih 65 godina života rada u trajanju duljem od polovice punog radnog vremena uz isplatu 50% mirovine.
- Omogućavanja korisnicima invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarivanje prava na starosnu, prijevremenu starosnu mirovinu i starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika na temelju navršene jedne godine staža osiguranja po osnovi drugog dohotka.
- Brisanja dodatnog propisanog uvjeta postojanja izvanbračne zajednice na datum 28. ožujka 2008., koji je bio potreban za ostvarivanje prava na obiteljsku mirovinu izvanbračnog druga.

2. NOVINE PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU

2.1. Usklađivanje mirovina

Novim Zakonom promijenjena je formula usklađivanja mirovina tako da se stopa usklađivanja utvrđuje kao zbroj stope promjene indeksa potrošačkih cijena i indeksa rasta plaća u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi u omjeru 85:15, ovisno o tome što je povoljnije.

Ružica
Vukobratović
dipl. iur.

Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju objavljen je u Narodnim novinama broj 105/25. od 23. srpnja 2025., a stupio je na snagu 1. kolovoza 2025. U nastavku teksta opširnije o izmjenama i dopuni Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

1. UVOD

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o zdravstvenom osiguranju izmijenjene su odredbe o obvezi osobnog pristupa Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (HZZO-u) jednom u tri mjeseca osiguranih osoba kojima je utvrđen status u obveznom zdravstvenom osiguranju po osnovi nezaposlenosti, a nisu prijavljene na Hrvatski zavod za zapošljavanje, a koje su obvezne javljati se HZZO-u jednom u tri mjeseca, što se odnosi i na osobe starije od 18 godina koje su izgubile status redovitog učenika, odnosno redovitog studenta, a prijavile su se HZZO-u u roku od 30 dana radi provjere okolnosti na temelju kojih im je taj status utvrđen, te se propisuju iznimke koje osiguranje osobe nemaju obvezu osobnog pristupa HZZO-u.

Ovim se Zakonom od 1. kolovoza 2025. povećava najniži mjesečni iznos naknade plaće iz obveznog zdravstvenog osiguranja za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, kada se isplaćuje na teret HZZO-a, odnosno državnog proračuna **sa 110,36 eura na 353,15 eura**, odnosno **sa 25 posto na 80 posto proračunske osnove** te povećava najviši **mjesečni iznos naknade plaće s 565,04 eura na 995,45 eura**, odnosno **sa 28 posto na 225,5 posto** proračunske osnove.

Također, povećava se na 353,00 eura naknada osiguranicima koji nemaju devet mjeseci neprekidnog radnog odnosa ili 12 mjeseci s prekidima zadnje dvije godine, a završili su na dugotrajnom bolovanju. Propisuje se da naknada plaće iznosi od 100 posto od osnove za naknadu plaće za vrijeme njege oboljelog djeteta mlađeg od sedam godina života, odnosno povisuje se dob djeteta sa tri na sedam godina života.

Ovim se Zakonom na drugačiji način uređuje pravo na naknadu troškova prijevoza u vezi korištenja prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Osiguranim osobama **naknada za troškove prijevoza u zdravstvene svrhe utvrđuje se u visini 0,025 posto od proračunske osnove po kilometru za najkraću relaciju cestovnog prometa**, između adrese prebivališta odnosno boravišta osigurane osobe i adrese ugovornog subjekta Zavoda ili ustanove u inozemstvu, a ne prema cijeni karte javnog prijevoza kako je dosad bilo.

2. IZNIMKE OD OBVEZE OSOBNOG PRISTUPA HZZO-u RADI PROVJERE STATUSA OSIGURANIKA

Ovim Zakonom pripisuje se iznimke koji osiguranici nemaju obvezu osobnog pristupa HZZO-u radi provjere statusa osiguranika.

Od 1. kolovoza 2025. godina, iznimka od obveze osobnog pristupa HZZO-u jednom u tri mjeseca osiguranih osoba kojima je utvrđen status u obveznom zdravstvenom osiguranju po osnovi nezaposlenosti, a nisu prijavljene na Hrvatski zavod za zapošljavanje, **odnosi se na sljedeće osigurane osobe koje su se prijavile HZZO-u u roku od 30 dana od:**

1. prestanka radnog odnosa, prestanka obavljanja djelatnosti ili od dana prestanka primanja naknade plaće na koju imaju pravo prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.
2. prijevremenog prestanka služenja vojnog roka odnosno dragovoljnog služenja vojnog roka ili od dana isteka propisanog roka za služenje vojnog roka odnosno dragovoljnog služenja vojnog roka

Alan Vajda
mag. iur.

Promjene koje donosi Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Alanu Vajdi na:
casopis.poslovni.edukator@gmail.com

PRAVO

Navedenim člankom dajemo skraćeni pregled promjena koje donosi Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23) čijim će stupanjem na snagu prestati važiti Uredba o izmjeni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“, broj 101/23).

1. UVOD

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske putem servisa Vlade Republike Hrvatske pod nazivom: e-savjetovanja kao kao nadležno tijelo državne uprave u vremenskom razdoblju od 30. srpnja do zaključno 29. kolovoza 2025. godine provodi javno savjetovanje radi donošenja Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Republici Hrvatskoj čiji je integralni tekst dostupan putem sljedećeg linka:

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=31171>

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Unutar Višegodišnjega financijskog okvira Europske unije 2021. – 2027. jedno je od planiranih područja ulaganja i povećanje sudjelovanja u ranome i predškolskom odgoju i obrazovanju, posebice ranjivih skupina, pa je to dodatna aktivnost koja će pružiti podršku djeci iz socioekonomski ugroženih obitelji.

Navedeno je u skladu s ciljem Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine s obzirom na povećanje pristupačnosti visokokvalitetnoga sustava ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja svakom djetetu od najranije dobi, posebice djeci iz socioekonomski ugroženih skupina.

3. OCJENA POSTOJEĆEG STANJA NA PODRUČJU PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Postojeći sustav ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o

predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23), Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe („Narodne novine“, broj 63/08 i 90/10), Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece („Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete RH“ 7 – 8/919), Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (05/15) te zakonom kojim je uređeno opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje.

Naime, **od donošenja Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju 1997. godine dogodilo se pet izmjena i dopuna predmetnog zakonskog propisa kojima se nastojalo dodatno urediti sustav ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja.**

Tako su, primjerice, izmjene i dopune Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju iz 2022. godine bile prvenstveno usmjerene na povećanje obuhvata djece rane i predškolske dobi programima odgoja i obrazovanja.

4. STATISTIČKI PODACI O BROJU USTANOVA U SUSTAVU RANOGA I PRED- ŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Sustavno se povećavao postojeći broj ustanova (dječjih vrtića i osnovnih škola, kao i drugih izvoditelja programa ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja) u Republici Hrvatskoj. Broj dječjih vrtića u 2024. u odnosu na 2023. godinu povećan je za 10 dječjih vrtića, a broj odgojno-obrazovnih skupina povećao se sa 6 889 na 7 408, što je svakako razvidniji pokazatelj povećanja obuhvata djece. U pedagoškoj godini 2024./2025. broj djece koja pohađaju dječje vrtiće, u odnosu na pedagošku godinu 2023./2024., povećan je za 10 265.

dr. sc.
Marija Zuber

Obračun i isplata naknade za bolovanje na teret HZZO-a od 1. kolovoza 2025. godine

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. UVOD

Od 1. kolovoza 2025. godine na snazi je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 105/25.) kojim su za zdravstvene osiguranike uvedene novine pri određivanju visine naknade za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje: HZZO). **Riječ je o sljedećem:**

- povećan je najviši iznos naknade za bolovanje na teret HZZO-a s ranijih 565,04 eura na 995,45 eura mjesečno
- povećan je najniži iznos naknade na teret HZZO-a s ranijih 110,36 eura na 353,15 eura mjesečno
- povećano je pravo na naknadu zbog njege djeteta do sedam godina starosti s ranijih 70% satne osnove na 100 % satne osnove, uz ograničenje najvišeg iznosa naknade na 995,45 eura mjesečno.

Novi limiti najviše i najniže svote naknade plaće na teret HZZO-a primjenjuju se za osiguranike zatečene na bolovanju i na nove osigurane slučajeve, počevši od naknade plaće **za kolovoz 2025. godine (isplata u rujnu).**

Slučajevi spriječenosti za rad za koje osiguranik ostvaruje pravo na naknadu za bolovanje nisu promijenjeni. Nisu izmijenjena ni pravila o određivanju visine naknade plaće koja se isplaćuje na teret poslodavca odnosno na teret HZZO-a, ali će novi propisani limiti naknade na teret HZZO-a u određenim slučajevima posredno utjecati na obračun povoljnije uređenog prava na naknadu za prva **42 dana** bolovanja prema Temeljnom kolektivnom ugovoru za zaposlenike u javnim službama (Nar. nov., br. 29/24.) koji je izvor prava za zaposlene u školskim ustanovama.

Pravo radnika kao obveznog zdravstvenog osiguranika na naknadu plaće za slučajeve kad je zbog bolesti ili drugog opravdanog razloga opravdano spriječen raditi uređeno je propisima radnog prava i propisima koji uređuju sustav zdravstvenog osiguranja.

Propisi radnog prava mjerodavni za određivanje prava radnika na naknadu plaće su:

1. Zakon o radu (Nar. nov., br. 93/14. – 64/23. – Odluka US RH)
2. TKU za javne službe kojim je u čl. 65. pravo na naknadu za bolovanje za prva 42 kalendarska dana uređeno povoljnije u odnosu na visinu naknade određene prema propisima o zdravstvenom osiguranju.

Propisi o obveznom zdravstvenom osiguranju temeljem koji se određuje pravo na naknadu i visina naknade plaće su:

1. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 80/13. – 105/25.)
2. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Nar. nov., br. 49/14. – 76/23.), i
3. Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (Nar. nov., br. 75/14. – 2/22.).

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju propisani su, između ostalog, uzroci spriječenosti za rad za koje zaposlena osoba ima pravo na naknadu plaće, način određivanja i visina naknade, isplatitelj naknade i dr.

Osiguranik ostvaruje pravo na naknadu na teret poslodavca za prva 42 dana spriječenosti za rad zbog bolesti, na teret HZZO-a nastavno od 43. dana bolovanja (invalidi rada od 8. dana bolovanja), a u određenim slučajevima na teret HZZO-a od prvog dana spriječenosti za rad.

U nekim slučajevima naknadu isplaćuje poslodavac i zatim od HZZO-a refundira isplaćeni iznos, a u određenim slučajevima naknadu osiguraniku izravno isplaćuje HZZO. Za neke slučajeve spriječenosti za rad

dr. sc.
Marija Zuber

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Otpremnina za odlazak u mirovinu u sustavu školstva

1. UVOD

Otpremnina za odlazak u mirovinu nije propisana općim propisima radnog prava i nije pravo svih radnika u Hrvatskoj. Pravo radnika na otpremninu za odlazak u mirovinu uređuje se kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca i/ili pravilnikom o radu i/ili ugovorom o radu.

U sustavu školstva, pravo radnika na otpremninu za odlazak u mirovinu ugovoreno je Temeljnim kolektivnim ugovorom za zaposlenike u javnim službama (Nar. nov., br. 29/24.; dalje: TKU za javne službe), a visina otpremnine se kao povoljnije uređeno pravo od 1. siječnja 2025. godine određuje prema Dodatku IV. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Nar. nov., br. 4/25.; dalje KU za državnu službu).

Porezno obilježje otpremnine za odlazak u mirovinu uređeno je Zakonom o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08.-152/24.) i Zakonom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16.-152/24.), a neoporezivi iznos otpremnine i obveza izvještavanja Porezne uprave propisana je Pravilnikom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 16/25.).

U ovom se članku isplata otpremnine za mirovinu obrađuje s aspekata prava zaposlenika u sustavu obrazovanja, obveznih javnih davanja kojima podliježe dio otpremnine i načina neto isplate.

2. PRAVO NA OTPREMNINU ZA ODLAZAK U MIROVINU

2.1. Prestanak radnog odnosa s pravom na otpremninu za odlazak u mirovinu

Prema čl. 68. TKU-a za javne službe koji je izvor prava za zaposlene u sustavu obrazovanja, zaposlenik koji odlazi u mirovinu ima pravo na otpremninu neovisno o vrsti radnog odnosa, ugovorenom radnom vremenu i vrsti mirovine.

Slijedom te odredbe, pravo na otpremninu za mirovinu ostvaruje zaposlenik kojemu radni odnos prestaje:

- sporazumom poslodavca i zaposlenika
- prema čl. 112. st. 3. Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Nar. nov., br. 87/08. – 98/19.) - zaposleniku koji obavlja odgojno-obrazovni rad u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj ustanovi istekom školske godine u kojoj je navršio 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža (u osnovnoj školi: učitelj razredne nastave, učitelj predmetne nastave, učitelj edukator i rehabilitator; u srednjoj školi: nastavnik, strukovni učitelj, suradnik u nastavi i odgajatelj; stručni suradnici u osnovnoj i srednjoj školi: pedagog, psiholog, knjižničar, edukator rehabilitator, logoped i socijalni pedagog)
- prema čl. 130.a Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi - ravnatelju školske ustanove istekom školske godine u kojoj je navršio 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža
- kad zaposlenik koji ne obavlja odgojno-obrazovni rad (administrativno i tajničko osoblje) navršši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja
- kad poslodavac primi pravomoćno rješenje kojim je zaposleniku utvrđena potpuna radna nesposobnost, pa mu radni odnos prestaje po sili zakona
- istekom ugovora o radu na određeno vrijeme, ako zaposlenik po isteku ugovora odlazi u mirovinu.

Kao što je navedeno, pravo na otpremninu za odlazak u mirovinu ostvaruju i **ravnatelji školskih ustanova** ako im ravnateljska služba prestaje zbog odlaska u mirovinu odnosno ako neposredno po isteku ravnateljskog mandata odlaze u mirovinu.

Ravnatelji nemaju pravo na otpremninu za otkaz ugovora o radu bez krivnje radnika, ali imaju pravo na otpremninu za mirovinu.

mr. sc.
**Mirjana Mahović
Komljenović**
dipl. oec.

Nadograđeni sustav elektroničkih usluga Porezne uprave

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga
Mirjani Mahović Komljenović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Svim poslovnim subjektima koji obavljaju gospodarsku djelatnost te proračunskim korisnicima i građanima koji podmi-
ruju javna davanja, omogućeno je korištenje elektroničkih usluga Porezne uprave – ePorezna, u sklopu Jedinstvenog portala
Porezne uprave prema načelu One-Stop-Shop. Za pristup određenim elektroničkim uslugama bez dodatnih troškova i pla-
ćanja upravnih pristojbi na zahtjeve, potrebno je posjedovati elektroničke vjerodajnice niske, značajne ili visoke sigurnosne
razine unutar sustava NIAS, a koje predstavljaju sredstvo za elektroničku identifikaciju i autentifikaciju korisnika.

Unapređenjem postojećih elektroničkih usluga, Porezna uprava nastavlja s modernizacijom informacijskog sustava što
predstavlja njen strateški cilj. Stoga su u sklopu projekta Digitalna transformacija Porezne uprave financiranog iz Nacional-
nog plana oporavka i otpornosti, **od početka srpnja 2025. godine korisnicima sustava ePorezna, dostupne nove i nado-
građene funkcionalnosti**, koje imaju za cilj omogućiti korisnicima e-usluga sigurnu razmjenu elektroničkih dokumenata s
nadležnom ispostavom Porezne uprave te jednostavno i pravodobno izvršavanje određenih poreznih obveza i radnji. Značaj-
ne izmjene odnose se na uvid u porezno knjigovodstvenu karticu - PKK pomoću koje Porezna uprava prati zaduženje i uplate
javnih davanja poreznih obveznika.

1. UVOD

Porezna uprava provodi projekt digitalne transfor-
macije te nastavlja s modernizacijom informacijskog
sustava kojim želi olakšati i učiniti još dostupnijim
elektroničke usluge i servise građanima, poduzetnici-
ma i drugim tijelima državne uprave.

Jedinstveni portal Porezne uprave (dalje: JPPU)
je skup elektroničkih usluga pomoću kojih porezni
obveznici mogu ispunjavati zakonske obveze te ostva-
rivati svoja prava bez dolaska u Poreznu upravu (dalje:
PU) i bez plaćanja upravnih pristojbi. Osim poslovnih
subjekata koji obavljaju gospodarsku djelatnost te
proračunskih korisnika, sustavom e-usluga koriste se i
građani povezivanjem sa sustavom eGrađani, a prema
takozvanom načelu One-Stop-Shop. Spomenuto na-
čelo ima za cilj omogućiti korisnicima e-usluga jedno-
stavno i pravodobno izvršavanje određenih poreznih
obveza i radnji, korištenjem servisa i potpunih usluga
na jednom mjestu, u bilo koje vrijeme.

Radi razvoja tehnologije i digitalizacije poreznih
postupaka, dostupnost elektroničkih usluga PU pove-
ćala se korištenjem i mobilne aplikacije mPorezna koju
mogu koristiti porezni obveznici koji imaju mobilne
uređaje, pri čemu su korištenjem mobilne aplikacije,

funkcionalnosti prilagođene radu na manjim ekranima.

**Prema navedenom, elektroničke usluge PU po-
drazumijevaju tri vrste usluga i to:**

- Uslugu ePorezna
- Uslugu mPorezna i
- Uslugu eGrađani.

Elektroničkim uslugama PU može se pristupiti sa
bilo kojeg računala ili mobilnog uređaja sa internet-
skom vezom i to otvaranjem jednog od preglednika
- Mozilla Firefox, Google Chrome, Microsoft Edge ili
Opera pri čemu u okviru JPPU postoji jedinstveni ulaz
za proračunske korisnike, porezne obveznike koji
obavljaju gospodarsku djelatnost te za građane.

Aplikacija je dostupna ne slijedećoj poveznici:

<https://e-porezna.porezna-uprava.hr>

Korištenjem JPPU porezni obveznici i ovlaštenici
poreznog obveznika mogu pristupiti pojedinim uslugama, i to:

- upravljati podacima poreznog obveznika,
- pregledavati porezne i druge podatke u knji-
govodstvenoj evidenciji PU,
- popunjavati, potpisivati i podnositi elektronič-
ke obrasce i elektroničke zahtjeve,

Računovođa hoće ići na more

1. STVARNOST VODITELJA RAČUNOVODSTVA U JAVNIM USTANOVAMA

Iako ljeto mnogima znači vrijeme odmora, opuštanja i odlaska na more, za voditelje računovodstva u javnim ustanovama to često nije slučaj.

Iskoristiti godišnji odmor u cijelosti postalo je gotovo nemoguća misija.

Naime, unatoč zakonskom pravu na odmor, realnost je takva da su računovodstveni poslovi sve brojniji, rokovi neumoljivi, a odgovornost sve veća.

2. POVEĆANJE OPSEGA POSLA I NEDOSTATAK KADRA

Posljednjih pet godina bilježi se značajno povećanje opsega posla, kako zbog stalnih zakonskih izmjena, tako i zbog sve kompleksnijih zahtjeva koje postavljaju nadležna tijela. Istovremeno, mnoge javne ustanove suočavaju se s kroničnim nedostatkom stručnog kadra u računovodstvu. Voditelji računovodstva sve češće sami preuzimaju operativne zadatke, obavljajući pritom i poslove računovodstvenih referenata.

Gotovo je nevjerovatno da većina škola i dalje nema zaposlenog računovodstvenog referenta, iako je volumen posla višestruko porastao.

Sve administrativne, obračunske i izvještajne zadatke obavlja jedan čovjek, voditelj računovodstva. U takvim okolnostima, odlazak na godišnji odmor često se prekida zbog obveza koje jednostavno ne trpe odgodu.

3. SRPANJSKI ROKOVI: KLJUČNI RAZLOZI NEMOGUĆNOSTI ODLASKA NA ODMOR

Jedan od ključnih razloga zbog kojih voditelji računovodstva ne mogu na odmor početkom kolovoza jest isplata plaće za srpanj. Plaća mora biti isplaćena na

vrijeme, a to znači da obračun mora biti točan, JOPPD obrazac ispravan, a svi rokovi ispoštovani.

Tek nakon što se to završi, može se razmišljati o dva tjedna predaha.

Istovremeno, u srpnju se izrađuje i Prijedlog izvještaja o izvršenju financijskog plana za razdoblje siječanj–lipanj. To je opsežan i kompleksan zadatak koji zahtijeva analizu bilance i financijskog plana za prvih šest mjeseci poslovne godine. Ministarstvo financija propisuje niz tablica koje treba popuniti točno, jasno i argumentirano.

Ovo izvješće nije samo formalnost, ono se šalje nadležnim tijelima (upravni ili školski odbor, osnivač) te se često dodatno analizira. Greške nisu dopuštene jer mogu imati ozbiljne posljedice, kako za ustanovu, tako i za samog voditelja računovodstva.

4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I SVAKODNEVNI POSLOVI

Također, priprema se i izrađuje Financijsko izvješće za prvo polugodište godine. Izrada izvještaja zahtijeva detaljnu kontrolu svih knjiženja, a dodatno je stresna i zahtjevna jer uključuje prisjećanje i analizu financijskih događaja iz prvih šest mjeseci poslovanja. Ti dokumenti također imaju čvrste rokove i ne trpe odgodu.

Pored toga, svakodnevno se obavljaju i tekući računovodstveni poslovi koji ne mogu čekati.

To su razni obračuni, knjiženja poslovnih događaja, obračuni putnih naloga, te ulazni i izlazni računi.

Sve navedeno obavlja se u mjesecu srpnju, kada većina zaposlenika odlazi na odmor. Voditelji računovodstva tada ostaju sami, često bez pomoći jer mnoge škole i ustanove nemaju računovodstvene referente.

To znači da jedna osoba mora voditi financije, izrađivati izvještaje i istovremeno pratiti svakodnevne procese.

Tomislava
Ečić Svirać
prof.

Zajedno s tehnologijom: Kako umjetna inteligencija može osnažiti odrasle u učenju

1. UVOD

Kao učitelj informatike, svakodnevno svjedočim koliko brzo tehnologija mijenja način na koji učimo, radimo i komuniciramo. Djeca se nevjerojatno brzo snalaze s digitalnim alatima, gotovo instinktivno, ali često zaboravljamo da i odrasli trebaju podršku u razvoju digitalnih vještina. Živimo u vremenu kada umjetna inteligencija sve više ulazi u naše živote, to postaje posebno važna. Sve češće se susrećem s pitanjima odraslih – roditelja, kolega, pa čak i djedova i baka – o tome kako funkcionira umjetna inteligencija i kako je mogu koristiti u svakodnevnom životu. Ta znatiželja me veseli jer pokazuje da postoji volja za učenjem, ali i potreba da tehnologiju približimo svima, ne samo najmlađima.

2. PRILIKE

Umjetna inteligencija može odraslim polaznicima ponuditi ono što im najviše treba – prilagođeno, fleksibilno i dostupno učenje. Ne moraju čekati termin predavanja, ne moraju se bojati postaviti „glupo pitanje“, i ne moraju se osjećati kao da kasne za drugima.

Alati temeljeni na umjetnoj inteligenciji mogu analizirati potrebe pojedinca i ponuditi sadržaj koji odgovara njegovom tempu, interesima i prethodnom znanju. To je osobito važno za odrasle koji često uče uz posao, obitelj i druge obveze. Alati poput ChatGPT-a, edukativnih platformi s AI tutorima ili aplikacija za učenje jezika omogućuju im da uče u vlastitom ritmu, kad god imaju vremena i volje.

3. IZAZOVI

Jedan od izazova je digitalna podjela – mnogi odrasli nemaju pristup tehnologiji ili nemaju osnovne digitalne vještine. Bez sustavne podrške i edukacije, umjetna inteligencija može dodatno produbiti razlike među ljudima.

Nesigurnost i strah pred tehnologijom je još jedan izazov koji mnogi odrasli osjećaju. Boje se da će „nešto pokvariti“, da nisu dovoljno pametni ili da je „za njih prekasno“. Upravo tu vidim ključnu ulogu nas učitelja – ne samo kao prenositelja znanja, već i kao motivatora.

Kritičko razmišljanje je također ključno. Umjetna inteligencija može generirati sadržaj, ali ne može zamijeniti ljudsku sposobnost da prepozna što je točno, relevantno i etički prihvatljivo.

U obrazovanju odraslih, ključno je razvijati digitalnu i informacijsku pismenost – ne samo kako koristiti alate, već i kako ih razumjeti i preispitivati. Odrasli moraju naučiti kako prepoznati dezinformacije, kako postavljati prava pitanja i kako koristiti umjetnu inteligenciju odgovorno – što je jednako važno kao i tehničke vještine.

4. BUDUĆNOST

Zanimljivo je promatrati kako se u školama često događa obrnuta uloga – djeca postaju učitelji svojim roditeljima, bakama i djedovima. Upravo u tom međugeneracijskom učenju leži velika snaga. To su trenuci povezivanja, razumijevanja i zajedničkog otkrivanja svijeta tehnologije. **Umjetna inteligencija može biti most između generacija – alat koji ne razdvaja, nego spaja.**

U budućnosti, vjerujem da će obrazovanje odraslih sve više uključivati hibridne modele – kombinaciju tehnologije i ljudske podrške.

Umjetna inteligencija će biti partner, ali ne i zamjena za učitelje, mentore i zajednicu. Na nama je da tu suradnju oblikujemo odgovorno, uključivo i s vizijom cjeloživotnog učenja.

Umjetna inteligencija nije čudo koje će riješiti sve obrazovne probleme, ali može biti moćan saveznik ako je koristimo promišljeno i s jasnim ciljem – osnaživanja svakog pojedinca za cjeloživotno učenje.

prof. dr. sc. prim.
Vedran Kovačić
dr. med.

PREDNOSTI I NEDOSTACI ANTIBIOTIKA:

Kada su neophodni, a kada ih treba izbjegavati?

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Vedranu Kovačiću na:
[kovacic.konzalting@gmail.com](mailto:kovacik.konzalting@gmail.com)

1. UVOD

Antibiotici su jedno od najvećih medicinskih otkrića 20. stoljeća, transformirajući liječenje bakterijskih infekcija i spašavajući bezbroj života. Međutim, unatoč njihovoj moći, njihova upotreba nije uvijek potrebna i može nositi značajne rizike. Razumijevanje kada su antibiotici zaista neophodni, a kada ih treba izbjegavati, ključno je za očuvanje njihove učinkovitosti i zaštitu našeg zdravlja.

2. PREDNOSTI ANTIBIOTIKA

Neophodni su u borbi protiv bakterijskih infekcija.

Kada su antibiotici neizbježni i zašto?

Antibiotici su vitalni lijekovi kada se radi o **ozbiljnim bakterijskim infekcijama** koje tijelo ne može samostalno pobijediti. Njihova primarna funkcija je ubijanje bakterija ili zaustavljanje njihovog rasta, omogućujući imunološkom sustavu da se oporavi. Evo zašto su ponekad apsolutno potrebni:

- **Spašavanje života.**
Za stanja poput sepse (trovanje krvi), bakterijske upale pluća, meningitisa ili teških infekcija bubrega, antibiotici su često jedina opcija za spašavanje života. Bez njih, ove infekcije mogu brzo napredovati i biti fatalne.
- **Sprečavanje ozbiljnih komplikacija.**
Bakterijske infekcije, ako se ne liječe, mogu dovesti do trajnog oštećenja organa, invaliditeta ili čak amputacije (npr. kod teških infekcija kože i mekih tkiva). Antibiotici sprječavaju takve katastrofalne ishode.
- **Liječenje specifičnih bakterijskih bolesti.**
Određene bolesti, poput tuberkuloze, klamidije, sifilisa ili borelioze (lajmska bolest), zahtijevaju specifične antibiotske režime za uspješno izlječenje.

- **Prije i nakon nekih operacija.**

Pacijentima se ponekad daju antibiotici preventivno prije velikih operacija kako bi se smanjio rizik od postoperativnih infekcija. Također su neophodni ako dođe do infekcije na mjestu operacije.

3. NEDOSTACI ANTIBIOTIKA

Važno je znati kada ih treba izbjegavati i koji su rizici prekomjerne upotrebe.

Kada nije potrebno uzeti antibiotik i zašto?

Iako su spasonosni u pravim okolnostima, antibiotici imaju i svoje nedostatke i nikada ih ne bi trebalo koristiti olako. Najvažniji razlog za izbjegavanje nepotrebne upotrebe je **razvoj antimikrobne rezistencije**, što znači da bakterije postaju otporne na antibiotike, čineći ih neučinkovitim.

- **Virusne infekcije**
Najčešći razlog za nepotrebnu upotrebu antibiotika su **virusne infekcije**, poput prehlade, gripe, većine upala grla (virusni faringitis), bronhitisa ili crijevnih viroza. Antibiotici su potpuno neučinkoviti protiv virusa i njihova upotreba u ovim slučajevima ne samo da ne pomaže, već doprinosi razvoju rezistencije.
- **Blage bakterijske infekcije**
Neke blage bakterijske infekcije, poput nekih upala uha ili blagog sinusitisa, mogu proći same od sebe uz odmor i simptomatsko liječenje. Liječnik će procijeniti kada je to slučaj.
- **Nuspojave**
Antibiotici mogu uzrokovati niz neugodnih nuspojava, uključujući:
 - **Probavne smetnje:** mučnina, povraćanje, proljev (često zbog uništenja korisnih crijevnih bakterija).

prof. dr. sc. prim.
Vedran Kovačić
dr. med.

PROBIOTIK:

Zašto je dobro piti probiotike?

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Vedranu Kovačiću na:
kovacic.konzalting@gmail.com

1. TAJNA ZDRAVIH CRIJEVA I SNAŽNOG IMUNITETA

U svijetu medicine sve se više pažnje posvećuje ulozi **mikrobiote crijeva** – trilijunima mikroorganizama koji žive u našim probavnim organima. Ova kompleksna zajednica, često nazivana “drugim mozgom”, ima ogroman utjecaj na naše cjelokupno zdravlje. Upravo tu na scenu stupaju **probiotici** – “dobre” bakterije koje, ako se uzimaju u dovoljnim količinama, mogu donijeti brojne zdravstvene prednosti.

2. ŠTO SU PROBIOTICI I KAKO DJELUJU?

Probiotici su živi mikroorganizmi (uglavnom bakterije, ali i kvasci) koji, kada se unesu u organizam, pomažu u uspostavljanju i održavanju ravnoteže crijevne mikroflore. U idealnom scenariju, u našim crijevima vlada harmonija između dobrih i potencijalno štetnih bakterija. Međutim, faktori poput stresa, nezdrave prehrane, bolesti, putovanja ili uzimanja antibiotika mogu poremetiti tu ravnotežu, što dovodi do raznih zdravstvenih problema.

Probiotici djeluju na nekoliko načina:

- **Nadopunjuju dobre bakterije.**
Povećavaju broj korisnih mikroorganizama u crijevima.
- **Inhibiraju rast “loših” bakterija.**
Konkuriraju im za hranu i prostor, te proizvode tvari koje im smetaju.
- **Jačaju crijevnu barijeru.**
Pomažu u održavanju integriteta crijevne sluznice, sprječavajući prolaz štetnih tvari u krvotok.
- **Moduliraju imunološki sustav.**
Veliki dio našeg imunološkog sustava nalazi se u crijevima, a probiotici mogu pozitivno utjecati na njegovu funkciju.

3. KLJUČNE PREDNOSTI UZIMANJA PROBIOTIKA

Postoji mnogo razloga zašto je dobro piti probiotike, a evo nekih od najvažnijih:

1. Poboljšanje probave.

Probiotici su najpoznatiji po svojim blagodatima za probavni sustav. Mogu pomoći kod:

- **Proljeva**
Posebno su učinkoviti u prevenciji i liječenju proljeva uzrokovanog antibioticima, putničkog proljeva, pa čak i kod nekih vrsta akutnog proljeva. Antibiotici uništavaju i dobre i loše bakterije, a probiotici pomažu u brzom obnavljanju ravnoteže.
- **Zatvora i nadutosti**
Mogu poboljšati redovitost stolice i smanjiti osjećaj nadutosti.
- **Sindroma iritabilnog crijeva (SIC)**
Neki sojevi probiotika pokazali su se korisnima u ublažavanju simptoma SIC-a.

2. Jačanje imuniteta

Zdrava crijeva mikrobiota ključna je za snažan imunološki sustav. Probiotici mogu:

- pomoći tijelu da se bolje brani od infekcija (virusnih i bakterijskih),
- smanjiti rizik od prehlada i gripa,
- modulirati upalne procese u tijelu.

3. Pomoć kod alergija i kožnih problema

Istraživanja pokazuju da probiotici mogu imati ulogu u prevenciji i smanjenju simptoma nekih alergija (poput ekcema), posebno kod djece. Veza između zdravlja crijeva i kože je sve jasnija.

Ela Kovačić
dipl. iur.

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Eli Kovačić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Istaknite se i iskočite iz gomile

1. UVOD

Želite poslati zamolbu za posao, ali niste sigurni koju fotografiju priložiti. Postavljate si pitanja: Je li uopće potrebno staviti sliku? Koju poruku ona šalje?

Autorica teksta piše o prednosti koju vam daje dobro odabrana fotografija na zamolbi. Ponekad slika govori više o vama nego sam tekst.

2. ZAŠTO JE FOTOGRAFIJA KLJUČNA ZA VAŠ ŽIVOTOPIS PRI PRIJAVI U ŠKOLU?

U moru prijava koje svakodnevno stižu na adrese škola, ključno je pronaći način da se vaš životopis istakne. Dok mnogi kandidati i dalje šalju standardne životopise, **preporuka je da razmislite o dodavanju fotografije**. Iako se u nekim strukama izbjegava, u kontekstu prijave za posao u školi kvalitetna fotografija može značajno poboljšati vaše šanse da vas se zapamti i uoči.

Razmislite o ovome: povjerenstvo za zapošljavanje pregledava velik broj životopisa. Dokument bez lica

lako se stopi s ostalima. Međutim, kada na životopis dodate svoju fotografiju, stvarate trenutnu vizualnu povezanost. Ljudski mozak bolje pamti lica, a vaša fotografija može pomoći članovima povjerenstva da vas lakše povežu s vašim kvalifikacijama i iskustvom. To stvara dojam profesionalnosti i osobnosti, što je iznimno važno u radu s djecom i mladima.

Važno je naglasiti da fotografija treba biti profesionalna i u boji. Izbjegavajte ležerne fotografije, *selfije* ili fotografije s odmora. Odaberite sliku na kojoj ste jasno vidljivi, s primjerenom pozadinom i odjećom. Fotografija u boji ostavlja mnogo bolji dojam od crno-bijele jer djeluje življe i modernije.

3. ZAKLJUČAK

Ukratko, slanje životopisa s fotografijom, posebno pri prijavi u školu, nije samo preporuka nego i potencijalni faktor koji vas izdvaja iz gomile. Dajte povjerenstvu priliku da vas lakše zapamti i uoči. Vaša profesionalna fotografija može biti prvi korak prema dobivanju željene pozicije.

NE PROPUSTITE NIŠTA!

Pratite nas na Facebooku:

UDRUGA TAJNIKA I RAČUNOVOĐA U ŠKOLSTVU i KOVAČIĆ KONZALTING D.O.O.

Otkrijte korisne savjete, najave događaja i još mnogo toga!

NOVA TUMAČENJA OD 1. SRPNJA 2025.

Zajedničkog Povjerenstva za tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora za zaposlenike u javnim službama

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?
Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Tekst je preuzet s web stranice Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Članak 36. PLAĆENI DOPUST Tumačenje br. 141/25 od 1. srpnja 2025.

Sukladno članku 36. stavku 3. TKU-a, ako je prijeko potrebno da zaposlenik radi na dan tjednog odmora, osigurava mu se korištenje neiskorištenog tjednog odmora odmah po okončanju razdoblja koje je proveo na radu zbog kojeg tjedni odmor nije koristio ili ga je koristio u kraćem trajanju. Sukladno članku 36. stavku 4. TKU-a, zaposleniku se u svakom slučaju mora osigurati korištenje neiskorištenog tjednog odmora nakon 14 dana neprekidnog rada.

Zaposleniku koji u dan tjednog odmora pohađa predavanja na postdiplomskom studiju na koji ga je uputio poslodavac, vrijeme provedeno na predavanju smatra se vremenom provedenim na radu i poslodavac takvom zaposleniku mora osigurati korištenje neiskorištenog tjednog odmora u skladu sa člankom 36. TKU-a.

U slučaju kada poslodavac nije uputio zaposlenika na školovanje, neovisno o tome tko snosi troškove studija i je li školovanje u vezi s poslovima koje zaposlenik obavlja, zaposleniku se ne osigurava korištenje neiskorištenog tjednog odmora temeljem članka 36. TKU-a.

Članak 50. STAŽ KOD ISTOG POSLODAVCA Tumačenje br. 142/25 od 1. srpnja 2025.

Sukladno članku 78. TKU-a, zaposleniku se isplaćuje jubilara nagrada za rad pod uvjetima utvrđenim člankom 50. TKU-a. Na suradnike za rad na projektima kod poslodavca na čije se zaposlenike primjenjuje TKU, a koji su u radnom odnosu s poslodavcem, primjenjuju se odredbe TKU-a. Sukladno

navedenom, ukoliko je zaposlenik bio u radnom odnosu s poslodavcem za vrijeme dok je radio kao asistent na projektu, radni staž ostvaren u tom razdoblju računa se u neprekidni radni staž u javnim službama za ostvarivanje prava na jubilaru nagradu.

Članak 57. DODATAK ZA RADNI STAŽ Tumačenje br. 146/25 od 1. srpnja 2025.

Sukladno Zakonu o plaćama u državnoj službi i javnim službama (NN 155/23) radni staž je vrijeme rada koje se prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja i za koje su plaćeni doprinosi u Republici Hrvatskoj, a koje je provedeno u:

- radnom odnosu
- samostalnom obavljanju profesionalne djelatnosti u skladu s posebnim propisima
- profesionalnom obavljanju dužnosti u tijelima javne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na koju je osoba izabrana ili imenovana
- obavljanju poslova obrtnika upisanog u odgovarajući registar
- obavljanju samostalne djelatnosti.

Slijedom navedenog, staž za koji su plaćeni doprinosi računa se u radni staž za ostvarivanje prava na dodatak temeljem članka 57. TKU-a.

Za ostale upite Povjerenstvo za tumačenje TKU-a nije nadležno. Zaposlenika se upućuje da pokrene postupak utvrđivanja mirovinskog staža pri HZMO-u.

Članak 59. DODACI ZA RAZLIČITE OBLIKE ORGANIZACIJE RADA Tumačenje br. 147/25 od 1. srpnja 2025.

Sukladno članku 59. stavku 5. TKU-a, rad u smjenama je rad zaposlenika koji mijenja smjene ili

**Ružica
Vukobratović**
dipl. iur.

**IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?**
Pošaljite ga Ružici Vukobratović na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Pitali ste, odgovaramo!

PREDSTAVNIK RADNIKA U ŠKOLSKOM ODBORU

Može li osoba koja je izabrana za predstavnika radnika u školski odbor imati završenu četverogodišnju srednju školu?

Prema članku 119. stavku 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, ograničenje stručne spreme odnosi se samo na članove školskog odbora koje imenuje osnivač. Ti članovi moraju imati završen najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij s najmanje 180 ECTS bodova te ne mogu biti zaposlenici škole u čiji se školski odbor imenuju.

S obzirom na to da Zakon ne propisuje ograničenje stručne spreme za predstavnika radnika, za tu funkciju može biti izabran i radnik s završenom srednjom školom.

ODLUKA O NEIZBORU RAVNATELJA

Ako na natječaju za ravnatelja nijedan kandidat ne bude izabran jer nitko nije dobio potrebnu većinu, treba li u obavijesti kandidatima navesti pouku o pravnom lijeku?

Ako Domski odbor donese odluku da nitko od kandidata nije izabran za ravnatelja Doma učenika, natječaj se mora ponoviti sukladno članku 43. Zakona o ustanovama.

U tom slučaju, kandidatima trebate dostaviti pisanu obavijest o ishodu natječaja u kojoj ćete navesti da na sjednici Domskog odbora održanoj [datum] nitko nije izabran te da će se natječaj ponoviti.

U ovoj obavijesti se ne navodi pouka o pravnom lijeku jer nije donesena odluka o imenovanju ravnatelja.

Pouka o pravnom lijeku dostavlja se samo u slučaju kada je donesena odluka o imenovanju ravnatelja, sukladno članku 42. Zakona o ustanovama. Tada kandidati imaju pravo podnijeti tužbu protiv te odluke u roku od 15 dana od primitka obavijesti.

ZAPOŠLJAVANJE VJEROUČITELJA

Vjeroučiteljica (časna sestra) odlazi iz škole 31.8.2025. zbog premještaja. Katehetski ured poslat će zamjenu. Trebamo li sa sadašnjom vjeroučiteljicom sklopiti sporazum o prestanku ugovora o radu i mora li Školski odbor potvrditi zapošljavanje nove osobe?

Radni odnos s vjeroučiteljem zasniva se bez natječaja, na temelju posebnih ugovora sklopljenih s vjerskim zajednicama. Stoga ravnatelj škole sklapa ugovor o radu s osobom koju uputi Katehetski ured, **bez prethodne suglasnosti Školskog odbora.**

Što se tiče prestanka radnog odnosa, on se regulira sukladno članku 112. Zakona o radu. Ako vaša vjeroučiteljica ima ugovor na neodređeno vrijeme i želi prestati raditi 31.8.2025., treba podnijeti zahtjev za sporazumni prestanak ugovora o radu. U tom slučaju, ona i ravnatelj sklapaju sporazum o prestanku ugovora o radu, a radni odnos prestaje s navedenim datumom.

PRAVO NA NAKNADU ZA NEISKORIŠTENI GODIŠNJI ODMOR

Radnica je radila u dječjem vrtiću na određeno vrijeme do 30.6.2025. i nije iskoristila godišnji odmor. Poslodavac joj ne želi isplatiti naknadu. Koja su njezina prava?

U slučaju prestanka ugovora o radu, poslodavac je dužan isplatiti radniku **naknadu za neiskorišteni godišnji odmor**, razmjerno broju dana na koje je stekao pravo.

Prema mišljenju Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, poslodavac koji ne isplati naknadu u cijelosti ili na vrijeme, dužan je radniku dostaviti obračun. Neisplata naknade smatra se prekršajem, a radnica može podnijeti prijavu Državnom inspektoratu.

Također, radnica može zaštitu svog prava potražiti pred nadležnim sudom. Napominjemo da potraživanja iz radnih odnosa zastarijevaju za pet godina.

Obveza uspostave sustava Web Riznice i objedinjene glavne knjige proračuna te usklađivanje računovodstvenih programa s novim Zakonskim propisima do 1.1.2026. godine, uz napomenu da nema potrebe mijenjati postojeće računovodstvene programe koji su već usklađeni s propisima.

Ovaj članak obrađuje zakonsku obvezu gradova, županija i svih proračunskih korisnika u Republici Hrvatskoj da do 1. siječnja 2026. godine uspostave i posluju putem sustava **Web Riznice** – jedinstvenog računa proračuna, te da usklade svoje računovodstvene programe s novim zakonskim propisima. Naglašava se da uspostava **Objedinjene glavne knjige proračuna** ne podrazumijeva nužnu promjenu postojećih računovodstvenih programa ako su oni već usklađeni s propisima i ako ih dobavljači planiraju integrirati. Članak upozorava na praksu osnivača koji nameću nova softverska rješenja bez konzultacija, što može dovesti do nepotrebnih troškova i poremećaja u radu, te ističe odgovornost voditelja računovodstva za točnost financijskih podataka.

1. UVOD

Suvremena javna uprava teži transparentnosti, učinkovitosti i boljem upravljanju javnim financijama. U tom kontekstu, Republika Hrvatska donosi Zakon o proračunu (NN br. 144/21) i Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN br. 158/23), uvođći značajne promjene u poslovanje gradova, županija i svih proračunskih korisnika.

Ključna novina je **obveza uspostave sustava Web Riznice i Objedinjene glavne knjige proračuna** do 1. siječnja 2026. godine. Ova reforma ima za cilj centralizirati financijske transakcije i omogućiti jedinstveni uvid u proračunske prihode i rashode.

Ipak, postavlja se pitanje implementacije ovih promjena, posebice u kontekstu postojećih računovodstvenih programa koje proračunski korisnici već koriste.

2. KLJUČNE IZMJENE I PRIMJENA ZAKONSKIH PROPISA

Zakonska obveza poslovanja putem **pune riznice** – jedinstvenog računa, temeljena je na člancima 50. i 51. Zakona o proračunu.

Članak 50. propisuje jedinstveni račun proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

putem kojeg se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika.

Članak 51. definira odgovornost proračunskih korisnika za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i izvršavanje rashoda.

Proračuni koji trenutno ne posluju preko jedinstvenog računa obvezni su uspostaviti **Objedinjenu glavnu knjigu proračuna** do 1. siječnja 2026. godine. Važno je razumjeti da je Objedinjena glavna knjiga proračuna dio državnog financijskog sustava i **NIJE samostalni komercijalni računovodstveni program**. Njegovo uvođenje omogućuje centralizirano i transparentno vođenje financija.

Problem nastaje kada osnivači proračunskim korisnicima, odnosno voditeljima računovodstva, nameću korištenje određenih računovodstvenih programa bez prethodnih konzultacija, često provodeći javnu nabavu bez uključivanja krajnjih korisnika. Međutim, većina proračunskih korisnika ima potpisane ugovore s postojećim dobavljačima računovodstvenih programa koji su već usklađeni s aktualnim propisima ili su se obvezali na usklađivanje do 1. siječnja 2026. godine. Preporučuje se zatražiti **službenu pismenu potvrdu** od tvrtki koje održavaju postojeće programe.

Ela Kovačić
dipl. iur.

IMATE PITANJE?
TREBATE ODGOVOR?

Pošaljite ga Eli Kovačić na:
kovacic.konzalting@gmail.com

Iz rada Kovačić Konzaltinga

USPJEH POČINJE S PRVIM KORAKOM. MI ĆEMO VAS VODITI.

*Znate što možete ponuditi, ali ne znate kako to predstaviti?
Vaš životopis ne odražava u potpunosti vaše sposobnosti i iskustvo?
Želite se istaknuti na tržištu rada, ali niste sigurni kako?*

Kovačić konzalting je tu da vam pomogne.

Nudimo stručnu edukaciju i savjetovanje koje će vam pomoći da:

- Sastavite životopis (CV) koji privlači pažnju poslodavaca i ističe vaše ključne vještine.
- Pripremite se za razgovor za posao kako biste ostavili najbolji mogući dojam.
- Naučite kako se samopouzdanost prezentirati i staviti svoje znanje na raspolaganje tržištu rada.

Ne dopustite da vaša prilika prođe nezapaženo. Vaš uspjeh na tržištu rada počinje s pravom prezentacijom. Javite nam se danas i napravite prvi korak prema svojoj karijeri iz snova!

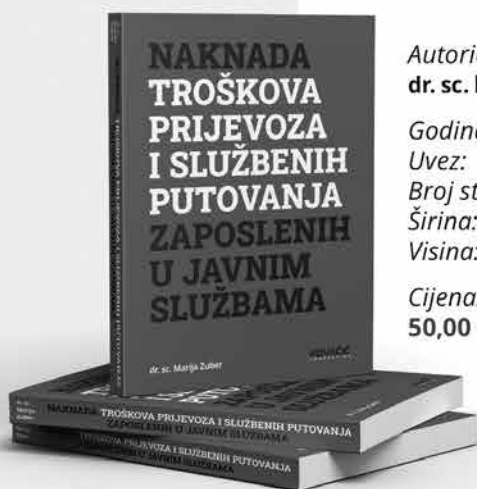
Vaš Kovačić konzalting

www.kovacic-konzalting.com • 021 208 976 • kovacic.konzalting@gmail.com

Vaš partner u stjecanju stručnog znanja i kompetencija

Naša **e-knjižara Kovačić** nudi sve što vam je potrebno za profesionalni razvoj i osobni napredak.

- Otkrijte svijet znanja u samo nekoliko klikova
- Stručna literatura kad god vam zatreba!

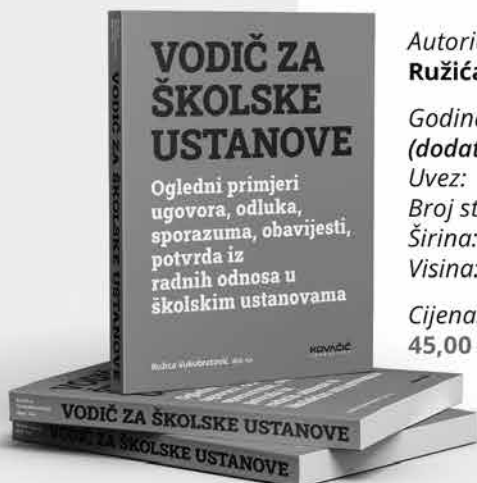
Autorica:
dr. sc. Marija Zuber
Godina izdanja: 2024.
Uvez: Meki
Broj stranica: 156
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

Cijena:
50,00 € (uključen PDV)

Autorica:
Ružica Vukobratović, dipl. iur.
Godina izdanja: 2025.
Uvez: Online izdanje
Broj stranica: 58
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

Cijena:
10,00 € (uključen PDV)

Autorica:
Ružica Vukobratović, dipl. iur.
Godina izdanja: 2024.
(dodatak časopisu br. 4/2024)
Uvez: Online izdanje
Broj stranica: 119
Širina: 205 mm
Visina: 275 mm

Cijena:
45,00 € (uključen PDV)

Godina izdanja: 2025.
Uvez: Meki
Broj stranica: 140
Širina: 165 mm
Visina: 235 mm

Cijena:
9,00 € (uključen PDV)

NARUČITE SVOJ PRIMJERAK!

KOVAČIĆ
KONZALTING

POSEBNA USLUGA **STRUČNI KONZULTANT ZA RAVNATELJE**

dr. sc. Jurica Botić

Želite li da vaša škola bude mjesto izvrsnosti? **Kovačić konzalting** nudi Vam jedinstvenu priliku da surađujete s dr. sc. Juricom Botićem,iskusnim stručnjakom za obrazovanje, koji će Vam pomoći da ostvarite sve svoje obrazovne ciljeve.

ZAŠTO ODABRATI NAS?

Individualni pristup:

Znanje i iskustvo:

Praktična rješenja:

Cjelovita podrška:

Svaka je škola jedinstvena, pa tako i naše usluge.

dr. sc. Jurica Botić vodeći je stručnjak u području obrazovanja. Dobivate konkretne odgovore na konkretna pitanja i strategiju rada koju možete odmah primijeniti.

Od strateškog planiranja do rješavanja svakodnevnih izazova.

POZIVAMO VAS NA

STRUČNI SKUP U ORGANIZACIJI UTIRUŠ-a

Udruga tajnika i računovođa u školstvu (UTIRUŠ) s ponosom najavljuje stručni skup namijenjen ravnateljima, tajnicima, voditeljima računovodstva, računovodstvenim referentima i administratorima zaposlenim u osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama, učeničkim domovima, fakultetima i ostalim javnim ustanovama.

Datum održavanja: 12. - 15. studenog 2025. godine

Mjesto održavanja: Hotel Pinija, Petrčani, Zadar

POZIV NA PRIJAVU TEMA ZA PREDAVANJA I RADIONICE:

Pozivamo sve zainteresirane kolege i kolegice, praktičare, da aktivno sudjeluju u kreiranju programa stručnog skupa. Prijavite svoje prijedloge tema za predavanja i radionice i podijelite svoja stručna znanja i iskustva s kolegama. Natječaj za prijavu tema otvoren je do 1. srpnja 2025. godine. Stručno povjerenstvo Udruge pažljivo će razmotriti sve prijedloge i odabrati najbolje teme i predavače.

Svoje prijedloge tema i kratki sažetak predavanja ili radionice pošaljite na e-mail: utirus@utirus.hr

Uz navedeno napišite i stručni članak na predloženu temu.

PRIJAVE ZA STRUČNI SKUP

Prijave za sudjelovanje na stručnom skupu započinju 1. lipnja 2025. godine.

Pratite našu web stranicu **www.utirus.hr** za detaljne informacije o načinu prijave i programu skupa.

PREDAVAČI

Na stručnom skupu predavat će renomirani stručnjaci i praktičari, uključujući i autore stručnih tekstova iz časopisa Poslovni edukator.

ZAŠTO SUDJELOVATI?

- Stručno usavršavanje i stjecanje novih znanja
- Razmjena iskustava i umrežavanje s kolegama iz cijele Hrvatske
- Rasprava o aktualnim temama i izazovima u struci
- Upoznavanje s najnovijim trendovima i praksama
- Prilika za aktivno sudjelovanje u kreiranju programa skupa

Ne propustite priliku za stručno usavršavanje i druženje s kolegama!
Veselim se vašem interesu i sudjelovanju!

Ela Kovačić